

Sayı : 39964960-010.07.01-17981
Konu : Uluslararası Sözleşmelerin Uygulanması

21/02/2014

- İlgi : a) Bakanlığımızın 20.01.2014 tarihli ve 14 sayılı yazısı.
b) 13.07.2010 tarihli ve B.05.0.NÜV.0650003.010.07/174153 sayılı talimat yazımız.

Çeşitli tarihlerde gerçekleştirilen il ve ilçe nüfus müdürleri eğitim seminerleri çerçevesinde tespit edilen ve üyesi bulunduğumuz Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu (C.I.E.C.) Sözleşmeleri ile La Haye Devletler Özel Hukuk Konferansınca hazırlanan 12 nolu "Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi"ne ilişkin işlemler sırasında tereddüt edildiği bildirilen konulara açıklık getirilmiştir.

I- Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu (C.I.E.C.) Sözleşmeleri

(1) 8 nolu "Vatandaşlık Kazanılması Konusunda Karşılıklı Bilgi Verilmesi Hakkında Sözleşme"

Türkiye Cumhuriyeti tarafından bu Sözleşmeye ilişkin sona erdirilme kararı alınmış, bu karar Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanarak 07.12.2007 tarihli ve 26723 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Sözleşme 30.09.2010 tarihi itibariyle ülkemiz açısından tamamen yürürlükten kalkmıştır.

(2) 16 nolu "Çok Dilde Nüfus Kayıt Örnekleri Verilmesi Hakkında Sözleşme"

Doğum, evlenme ve ölüm olaylarına ait nüfus kayıt örnekleri, ilgili kişilerin istemesi ve kullanımının bir çeviriyi gerektirmesi halinde bu Sözleşme gereği hazırlanan çok dilli A, B, C formüllerine uygun olarak düzenlenir.

Bu formüller nüfus kayıt örneği niteliğinde olup, her Akit Devlette ancak nüfus kayıtlarının aslına uygun örneklerini alma hakkına sahip kişilere verilir ve düzenleyen makamın imza, mührü dışında hiçbir tasdik işlemine tabi değildir.

Ayrıca 'MERNİS Veri Tabanında' hazırlanan bu formların usulüne uygun olarak eksiksiz ve hatasız doldurulması önem arz etmektedir.

a) Çok dilli belgeler düzenlenirken arka yüzünde yer alan açıklamalara uygun olarak doldurulmalıdır.

Evlenme, ayrılık, boşanma, evlenmenin iptali, nüfus kaydı sahibi ile karı ve kocasının ölümünü göstermek için yalnızca şu işaretler kullanılır:

Mar=Evlenme, Sc=Ayrılık, Div=Boşanma, A=İptal, D=Ölüm, Dm=Kocanın Ölümü, Df=Karının Ölümü. Bu işaretleri olay tarihi ve yeri izler. Ayrıca "Mar" işaretinden sonra eşinin soyadı ve adı yazılır.

Örneğin "İşleme Ait Diğer Bilgiler" hanesinde şu işaretler kullanılabilir:

- Div=HEAD Anthony, 16.02.1999, İstanbul (boşandığı eşin soyadı, adı, boşanma tarihi ve yeri),

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (4dh07T-vdVLkx-FF82pA-9syTpW-dNoHBT5b) kodunu yazınız.

- Dm=GRASS Günter, 11.06.2010, Antalya (Ölen kocanın soyadı, adı, ölüm tarihi ve yeri),

- Mar=PLATINI Michel, 18.12.2003, Ankara (Evlenilen eşin soyadı, adı, evlenme tarihi ve yeri).

b) Çok dilli formlarda yer adı geçen haneler (doğum yeri, evlenme yeri, ölüm yeri ve nüfusa kayıtlı yer) doldurulurken önce şehir sonra ülke adı mutlaka belirtilmelidir.

Örneğin: Münster-Almanya, Paris-Fransa.

c) Tercüme kolaylığı ve işlemlerde birliğin sağlanması amacıyla Sözleşmeye taraf olmayan ülke vatandaşları için de bu çok dilli belgeler düzenlenir.

Genel Müdürlüğümüze gönderilen Formül A ve B'nin ekinde başka bir belge gönderilmemelidir (Örn: MERNİS formları, evlenme ehliyet belgeleri, nüfus kayıt örnekleri, doğum raporları ve tutanakları gibi). Ancak Formül C gönderilirken varsa kişinin kimliğini ispata yarayacak pasaport, kimlik, benzeri belge asılları veya fotokopilerinin mutlaka eklenmesi gerekmektedir.

(3) 20 nolu "Evlenme Ehliyet Belgesi Verilmesine Dair Sözleşme"

Sözleşmenin 1 inci maddesi "Her akit devlet, yabancı bir ülkede evlenmek amacıyla talepte bulunan ve kendi kanununa göre bu evlenme için gerekli şartları taşıyan vatandaşına, bu Sözleşmeye ekli örneğe uygun bir evlenme ehliyet belgesi vermeyi taahhüt eder." hükmündedir.

Sözleşme gereği verilen "Evlenme Ehliyet Belgesi" iki bölümden oluşmakta olup, her iki bölümünün de doldurulması esastır. Yabancı eşe ait bölümün doldurulabilmesi için yabancı eşin kimliğine ilişkin pasaport, kimlik kartı ve doğum belgesi gibi bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi gerekmektedir.

Evlenme ehliyet belgesinin yabancı eşe ait bölümünün düzenlenmesi esnasında ibraz edilen belgeler üzerinden tespit edilemeyen bilgilere ilişkin haneler çizgi (-) ya da (x) işareti ile iptal edilir. Böylelikle belge sahiplerinin belgenin tanziminden sonra belge üzerine herhangi bir bilgi aktarmasına fırsat verilmemiş olur. Diğer taraftan, ilgilinin hiçbir belge ibraz etmemesi halinde yabancı eşe ait ikinci bölümün tüm haneleri (-) ya da (x) işareti ile iptal edilemez.

(4) 27 nolu "Yaşam Belgesi Verilmesine Dair Sözleşme"

Bu Sözleşme gereği düzenlenen "Yaşam Belgesi"nin temel amacı, yaşamakta olduğunu ikamet ettiği akit devletten başka bir devlete belgelemek durumunda olan kişilere kolaylık sağlamaktır. Ancak söz konusu Sözleşme kişilerin hayatta olduklarını başka yoldan kanıtlamalarına engel değildir.

Bu Sözleşme, ülkemiz ve İspanya açısından 01.09.2004 tarihinde, Hollanda açısından ise 01.12.2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu sebeple sadece Türkiye, İspanya ve Hollanda arasında geçerli olup, başka bir devlet için düzenlenmesi mümkün değildir.

(5) 28 nolu "Vatandaşlık Belgesi Verilmesine İlişkin Sözleşme"

Bu Sözleşme ile Akit Devletler, diğer Akit Devletlerin makamları önünde kendi vatandaşlarının uyruğunu kanıtlamaya yönelik bir Vatandaşlık Belgesi vermeyi taahhüt eder.

Bu Sözleşme, ülkemiz tarafından 21.05.2004 tarihinde, İspanya tarafından ise 09.11.2010 tarihinde onaylanmış olup, her iki ülke açısından da 01.12.2010 tarihinde

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (4dh07T-vdVLkx-ff82pA-9syTpW-dNoHBT5b) kodunu yazınız.

yürürlüğe girmiştir. Bu sebeple sadece Türkiye ve İspanya arasında geçerli olup, başka bir devlet için düzenlenmesi mümkün değildir.

Sözleşme eki bu belge yerine iç mevzuatımız gereği düzenlenen nüfus kayıt örneği ve/veya C.I.E.C.'in 16 nolu Sözleşmesi eki çok dilli doğum kayıt örneği (Formül-A) verilebilir. Nüfus kayıt örnekleri de Türk vatandaşlığının ispatına karine teşkil eder.

II- La Haye Devletler Özel Hukuku Konferansınca hazırlanan 12 nolu “Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi”

(1) La Haye Devletler Özel Hukuku Konferansınca hazırlanan 12 nolu “Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi” gereği hazırlanan Apostille tasdik şerhi, akit devletlerden birinin ülkesinde düzenlenen bir belgenin diğer bir akit devlet ülkesinde yasal olarak kullanımını sağlayan bir belge onay sistemidir.

Söz konusu Sözleşme, yabancı resmi belgelerin diplomasi ve konsolosluk temsilciliklerince tasdiki mecburiyetinin kaldırılması amacıyla hazırlanmıştır.

Usulüne uygun biçimde doldurulan tasdik şerhi, imzanın doğruluğunu, belgeyi imzalayan kişinin hangi sıfatla imzaladığını ve gerektiğinde, belge üzerindeki mühür ve damganın aslı ile aynı olduğunu teyit eder.

Tasdik şerhi üzerindeki imza, mühür veya damga her türlü doğrulama işleminden muafır.

a) Apostille şerhinin hangi belgelere uygulanıp uygulanmayacağı Sözleşmenin 1 inci maddesi ile belirlenmiştir.

Uygulanacak belgeler:

a) Adli belgeler,

b) İdari belgeler,

c) Noter senetleri,

ç) Kişilerce özel sıfatla imzalanmış belgeler üzerine konulmuş olup belgenin kaydının veya belirli bir tarihte mevcut olduğunun ve imzaların doğruluğunun resmi makam ve noterlerce tasdiki gibi resmi beyanlar.

Uygulanmayacak belgeler:

a) Diplomasi veya konsolosluk memurları tarafından düzenlenmiş belgeler,

b) Ticaret veya gümrük işlemleriyle doğrudan doğruya ilgili olan idari belgeler.

b) Apostille tasdik şerhi sadece söz konusu Sözleşmeye üye ülkelerin yetkili kıldığı yerel makamlar tarafından verilir. Sözleşmeye üye her ülke kendi belgesini Apostille eder. Bakanlığımız İller İdaresi Genel Müdürlüğü, ülkemizde Apostille tasdik şerhini vermeye, valiliklerin ve kaymakamlıkların yetkili olduğunu 14.10.1985 tarihli ve 4902 sayılı, 07.03.2008 tarihli ve 1582 sayılı Genelgeleri, Apostille tasdik şerhi örneğinin (kaşe), Apostille’i imzalamaya yetkili mercilerde bulunacağını 2009/31 nolu Genelgeleri ile bildirmiştir. Apostille tasdik şerhi hususunda il nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri ile ilçe nüfus müdürlüklerine herhangi bir yetki verilmemiştir.

c) Yurtdışında düzenlenmiş ve Apostille tasdik şerhi yapılmış resmi bir belge işleme alınırken;

1) Apostille tasdik şerhi hangi dilde hazırlanmış olursa olsun başlığı “Apostille Convention de La Haye Du 5 Octobre 1961” şeklinde, Fransızca olmasına,

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (4dh07T-vdVLkx-ff82pA-9syTpW-dNoHBT5b) kodunu yazınız.

2) On birimden oluşan Apostille tasdik şerhinin her biriminin eksiksiz doldurulmuş olmasına (Ek-1),

3) Tasdik şerhi belgenin aslına veya buna eklenecek ek bir kağıdın üzerine konulmalıdır. Ek bir kağıdın üzerinde yer alması halinde, şerh, tasdik edilen belge ile birleştirilerek tasdik eden makamın mührü birleşme yerine basılmış olmasına,

4) Apostille edilen belge işleme alınırken, aslı ile birlikte noter onaylı Türkçe tercümesinin olmasına dikkat edilmelidir.

Bakanlığımızın "Yürürlükteki Genelgelerin Güncellenmesi" konulu ilgi (a) talimatları üzerine ilgi (b)'de kayıtlı talimat yazımız yürürlükten kaldırılmış olup, uygulamanın bundan böyle yukarıda belirtilen çerçevede yapılması hususunda bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

Dr. Ahmet SARICAN
Bakan a.
Genel Müdür

EK :

1- Apostille Tasdik Şerhi Örneği (1 Adet)

DAĞITIM :

Gereği:

81 İl Valiliğine

Daire Başkanlıklarına

Araştırma Planlama ve İşbirliği Şube Müdürlüğüne

Bilgi:

Dışişleri Bakanlığına

(Konsolosluk İşleri Genel Müdürlüğü)

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (4dh07T-vdVLkx-fF82pA-9syTpW-dNoHBT5b) kodunu yazınız.

TASDİK ŞERHİ

(5 Ekim 1961 Tarihli Lahey Sözleşmesi)

(APOSTILLE)

(Convention de La Haye du 5 Octobre 1961)

- 1 - Ülke TÜRKİYE – LA TURQUIE
İşbu resmî belge
- 2 - ..... tarafından imzalanmıştır.
- 3 - İmzalayanın sıfatı ..... dır.
- 4 - ..... 'nin mühür / damgasını taşımaktadır.

TASDİK

- 5 - ..... ' da
- 6 - ..... günü
- 7 - ..... tarafından
- 8 - No ..... ile tasdik edilmiştir.

9 - Mühür / Damga
.....

10 - İmza
.....